

SZÉCHENYI

Európai Unió

MINISZTERELNÖKSÉG

A 2021 – 2027-ES TÁMOGATÁSI CIKLUS TEMATIKUS FORRÁSTÉRKÉPE

*Az önkormányzatok lehetőségei a
klímaváltozás elleni küzdelemben a
2021 – 2027-es időszakban*

Online klímakonferencia

Dr. Valentinyi Nóra

Európai Uniós Fejlesztések Koordinációjáért
Felelős Helyettes Államtitkárság

2021. február 9.

Magyarország MFF részese

- **HU részese (2018-as árakon):**
  - MFF 30,8 Mrd €
  - MFF + NGEU 51,6 Mrd €
- **Kohézió:** ~ 20 milliárd €
- KAP: 10,6 milliárd €
- Megosztott irányítású források aránya az MFF-ben ↓
- Közvetlen források aránya az MFF-ben ↑
- NGEU része az RRF - Helyreállítási és Ellenállóképességi Eszköz

Új időszak, új kihívások

- **Feljogosító feltételek**
  - egész időszakon át kell teljesíteni
- **Hangsúlyos, kötelező klímacél:**
  - ESB alapok klímacélokhoz való hozzájárulása: az összes tagállami támogatás 30%-ában,
  - Klímareziliencia általános elvárás az infrastrukturális beruházások esetében, ill. ÜHG kibocsátás minimalizálása
- **Körforgásos gazdálkodás kiemelt szerepe**
  - szorosan kötődik a klímaváltozás hatásainak csökkentéséhez
- **Digitális átállás**
  - átfogó prioritás, 20%-os cél RRF-ben
- **ERFA keret 8%-a fenntartható városfejlesztésre**
- Nemzeti társfinanszírozás csökken a fejlett régióban

Új kihívások - Klímatörvény

Az EU ÜHG kibocsátása 23%-kal csökkent 1990 és 2018 között, míg a gazdaság 61%-kal növekedett

Európai Klímatörvény (tervezet, egyeztetés alatt)

- 2030-ra a nettó ÜHG kibocsátás legalább 55%-os csökkentése (1990-es szinthez képest)
- 2050-re nulla nettó ÜHG kibocsátás
- Adaptációs stratégiák és tervekben a természetközeli megoldások ösztönzése, biodiverzitás visszaállítása, megőrzése

Új kihívások - Klímatörvény

Hazai klímatörvény (2020. évi XLIV. törvény)

- ÜHG kibocsátás min. 40%-kal csökkentése 2030-ig (1990. évhez képest)
- 2030-at követően a végső energiafelhasználás növekménye (2005. évi szinthez képest) kizárólag karbonsemleges forrásból
- A bruttó végső energiafogyasztásban legalább 21%-os megújuló részarány 2030-ig
- **2050-re teljes klímasemlegesség: ÜHG kibocsátás = elnyelés**

Új kihívások – Körforgásos gazdálkodás

Körforgásos gazdálkodás, mint átfogó cél:

Cél: Nyersanyag-felhasználás csökkentése, gazdasági növekedéstől való elválasztása

Eszközrendszer:

- gazdaságfejlesztési támogatások (másodnyersanyagok előállítása, felhasználása, innováció)
- hulladékgazdálkodási szektor fejlesztése (pl. lakossági szelektív gyűjtés megerősítése, másodnyersanyag-előállítás)
- horizontálisan beépítve az OP-kba és a felhívásokba (pl. tisztított szennyvíz felhasználása öntözésre)
- körforgásos szempontok beépítése területi szinten (pl. helyi/települési körforgásos stratégiák elkészítése, termék-életciklusra szerveződő ipari parkok, szociális vállalkozások erősítése)

Hazai körforgásos gazdasági stratégia és akcióterv: 2022-re

Európai Unió
Európai Strukturális
és Beruházási Alapok

BEFEKTETÉS A JÖVŐBE

Hol tartunk a tervezésben?

- Partnerségi Megállapodás, Operatív Programok tartalmának véglegesítése, hazai egyeztetési folyamatok

- Egyeztetések az Európai Bizottsággal a PM, OP tartalmakról
- Operatív Programok társadalmi egyeztetése

- Közös rendelkezésekről szóló rendelet elfogadása (Common Provision Regulations - CPR)

- Operatív Programok benyújtása az Európai Bizottságnak

Stratégiai Környezeti
Vizsgálatok
lefolytatása, hatósági
véleményezése,
társadalmi
egyeztetése

Fejlesztési fókuszterületek

A programok és a végrehajtás struktúrája lényegében változatlan marad, de **a tartalmak és hangsúlyok alkalmazkodnak az új kihívásokhoz**. Ezt a választást a globális gazdasági trendek és a 2014-2020-as időszak tapasztalatai is alátámasztják.

- **Erős gazdaságfejlesztési fókusz:** versenyképesség javítása,
- **Fontos** az infrastruktúra fejlesztés, zöld fejlesztések, digitális fejlesztések, tiszta közlekedés, energiahatékonyság, képzettebb és egészségesebb munkaerő, gyermeknevelés segítése.
- **Jelentős maradt a településfejlesztés**, csak integrált eszköz keretében támogatható

Top 5 beavatkozási terület:

- önkormányzati településfejlesztés
- vállalkozásfejlesztés és kiemelt ipari szektorok fejlesztése
- kutatás, fejlesztés, innováció
- városi-elővárosi közlekedés
- energiagazdaság

A szakpolitikai célkitűzések és azok alatt tervezett főbb beavatkozások bemutatása

1. **Intelligensebb Európa** – Innovatív és intelligens ipari átalakulás

HU: gazdaság versenyképessége, termelés hatékonyságának javítása, K+F+I, vállalkozásfejlesztés, a vállalkozások és a közszolgáltatások digitalizálása

2. **Zöldebb, karbonszegény Európa**

HU: gazdaságosan és környezetileg is fenntartható energiatermelés, biztonságos hálózatok, tisztább üzemű városi közlekedés, megújuló és bővülő kapacitású közművek

3. **Jobban összekapcsolt Európa**

HU: gyors és kényelmes közúti, kerékpáros és vasúti közlekedés összekapcsolt, új generációs infrastruktúrája

4. **Szociálisabb Európa**

HU: egészséges és munkaerőpiacon versenyképes társadalom, munkaerőpiaci beavatkozások, egészségügy, köznevelés, szakképzés, felsőoktatás és a szociális intézményrendszer

5. **Polgárokhoz közelebb álló Európa**

HU: területfejlesztés, települések élhetőségének javítása

Operatív Programok 2021-2027

VÉGREHAJTÁSI
OPERATÍV PROGRAM
PLUSZ

VOP
Plusz

GINOP
Plusz

GAZDASÁGFEJLESZTÉSI
ÉS INNOVÁCIÓS
OPERATÍV PROGRAM
PLUSZ

DIMOP
Plusz

IKOP
Plusz

INTEGRÁLT KÖZLEKEDÉS-
FEJLESZTÉSI OPERATÍV
PROGRAM

EMBERI ERŐFORRÁS
FEJLESZTÉSI OPERATÍV
PROGRAM
PLUSZ

EFOP
Plusz

TOP
Plusz

KEHOP
Plusz

KÖRNYEZETI ÉS
ENERGIAHATÉKONYSÁGI
OPERATÍV PROGRAM
PLUSZ

TERÜLET- ÉS TELEPÜLÉSFEJLESZTÉSI
OPERATÍV PROGRAM PLUSZ

GINOP Plusz

tervezett tartalom

PRIORITÁSOK

1. Vállalkozásfejlesztés

2. Kutatás, fejlesztés, innováció

3. Fenntartható munkaerőpiac

4. NEET - Ifjúság program

5. Felsőoktatás, szakképzés

6. Turizmus, örökségvédelem

BEAVATKOZÁSI TERÜLETEK

- KKV támogatás: a kiemelkedő teljesítményű, jelentős növekedési potenciállal rendelkező vállalkozások, technológiaváltás, szervezeti megújulás támogatása

- Tudástermelés, tudásáramlás, tudáshasznosítás ösztönzése
- Készségfejlesztés az intelligens szakosodáshoz, ipari átalakuláshoz és vállalkozáshoz

- Befektetés a munkaerő-kínálat bővítésébe, fejlesztésébe és a munkaerő megtartásába
- Befektetés a foglalkoztatás feltételeinek javításába

- A fiatalok foglalkoztatásának és aktivitásának előmozdítása (gyakornoki lehetőségek, képzéshez vagy vállalkozóvá váláshoz adott támogatás, mobilitási támogatás stb.)

- Versenyképes, innovatív felsőoktatás erősítése
- A szakképzés minőségének, eredményességének erősítése
- Inkluzív és minőségi felsőoktatás, befogadó szakképzés

- Integrált termék- és szolgáltatás fejlesztése a turisztikában
- Gyógyfürdők, örökségvédelmi helyszínek támogatása

IKOP Plusz tervezett tartalom

PRIORITÁSOK

1. Tiszta üzemű városi-elővárosi közlekedés erősítése

2. TEN-T vasúti és regionális intermodális közlekedés fejlesztése

3. Fenntarthatóbb és biztonságosabb közúti mobilitás prioritás

BEAVATKOZÁSI TERÜLETEK

- Kötétpályás infrastruktúra fejlesztések (pl. HÉV, elővárosi vasút, villamos),
- Állomás korszerűsítés, zajvédő falak, kerékpáros infrastruktúra
- Tömegközlekedési jármű- beszerzések (pl. elektromos buszok) és kapcsolódó infrastruktúra (pl. megállók, telephely),
- Intermodális csomópontok, P+R, B+R, e-töltő fejlesztések

- TEN-T vasúti infrastruktúra-fejlesztések (pl. pálya, villamosítás, állomások)
- Motorvonat beszerzések
- TEN-T kikötőfejlesztések

- Gyorsforgalmi és 1-3. számjegyű utak építése, bővítése, korszerűsítése
- Zajvédő falak, mérnökségi telepek, vízelvezetés fejlesztése
- Közlekedésbiztonság javítása
- EUROVELO kerékpárutak
- Alternatív üzemanyag infrastruktúra
- Határátkelők

EFOP Plusz tervezett tartalom

PRIORITÁSOK

1. Egészségügyi fejlesztések

2. XXI. századi köznevelés

3. Társadalmi felzárkózási fejlesztések

4. Szociális fejlesztések

5. Az anyagi nélkülözés kezelése

6. Család- és ifjúságügyi fejlesztések

BEAVATKOZÁSI TERÜLETEK

- Eü-i alapellátás, ellátórendszer fejlesztése
- Az eü-i dolgozók, szakemberek körülményeinek fejlesztése
- Népegészségügyi prevenció,

- Alapkompetenciák, taneszközök fejlesztése
- Pedagógiai módszertani beavatkozások
- Lemorzsolódás csökkentése, tehetséggondozás

- Marginalizált közösségek képzése, integrációja
- Társadalmi kirekesztéssel fenyegetett, legrászorulóbb személyek társadalmi integrációjának előmozdítása

- Megváltozott munkaképességű és fogyatékossgal élő személyek foglalkoztatása,
- Sérülékeny csoportok szociális védelemének javítása

- Alapvető élelmiszerekből összeállított csomagok biztosítása
- Meleg étkeztetés
- Alapvető anyagi támogatás, kiegészítő intézkedések

- Szakemberképzést, egyszülős családok munkaerőpiaci integrációját, aktív időskort támogató intézkedések
- Tehetséggondozás, élménypedagógiai programok

KEHOP Plusz tervezett tartalom

PRIORITÁSOK

1. Vízgazdálkodás és katasztrófakockázat csökkentés

2. Körforgásos gazdasági rendszerek és fenntarthatóság

3. Környezet- és természetvédelem

4. Megújuló energiagazdaság

5. Igazságos Átmenet Alap

BEAVATKOZÁSI TERÜLETEK

- Katasztrófákkal szembeni ellenálló képesség fejlesztése
- Nagyléptékű, vízügyi szervek jelentős szerepvállalását feltételező beruházások (Vízvár, aszálykár, vízvédelem)

- A körforgásos gazdaság fejlesztése (hulladékgazdálkodás, KFI)
- Közüzemi ivóvíz- és szennyvízhálózatok fejlesztése (csapadékvíz komplex kezelése, vízvisszatartás stb.)
- Zöld-kék infrastruktúra kialakítása, revitalizációja

- Szennyezett ipari, barnamezős területek kármentesítése és fejlesztése
- Natura 2000 területek és zöldinfrastruktúra megőrzése, ökoszisztéma-szolgáltatások fenntartható hasznosítása

- A megújuló energia alapú egyéni és közösségi áram-és hőtermelést valamint a saját célú felhasználást célzó beruházások támogatása.
- Épületenergetikai, energiahatékonysági fejlesztések.

- Baranya, Borsod-Abaúj-Zemplén és Heves igazságos átmenet tervei szerinti fejlesztések: ÜHG kibocsátás csökkentése, átképzési programok, új gazdasági ágak meghonosítása, széntüzelésű fűtés kiváltása

TOP Plusz tervezett tartalom

PRIORITÁSOK

1. Versenyképes megye

2. Klímabarát megye

3. Területi humán fejlesztések

4. Budapest -
infrastrukturális fejlesztések

5. Budapest -
humán fejlesztések

BEAVATKOZÁSI TERÜLETEK

- Helyi gazdaság-, településfejlesztés, helyi és térségi közszolgáltatások,
- helyi turisztikai vonzerők, aktív és ökológiai turizmus,
- Települési zöld-kék infrastruktúra, klímaalkalmazkodás, körforgásos gazdaság
- Fenntartható városfejlesztés

- Helyi, önkormányzati energetika: energiahatékonyság és megújuló energia-felhasználás, körforgásos gazdaságra történő átállás

- Megyei integrált területi programok keretében: Helyi foglalkoztatás, fenntartható városfejlesztés, szociális városrehabilitáció, közösség, kultúra, szabadidős fejlesztések

- Zöldfelület-fejlesztés, településfejlesztés

- Humán szakterületi programok, beavatkozások, nagyváros-specifikus humán fejlesztések

Fenntartható városfejlesztés

Tervezés/véglegesítés alatt

VOP Plusz – Végrehajtási Operatív Program

- A források eredményes és hatékony felhasználásához szükséges eszközrendszer, humánkapacitás biztosítása és fejlesztése

DIMOP Plusz – Digitális Megújulás Operatív Program

- Digitális fejlesztések (pl. innováció, közszolgáltatás, Hi-tech téradat alapú erőforrás gazdálkodás, közlekedés digitális támogatása, Szélessávú és nagyteljesítményű hálózat, digitális tanulás, E-Egészségügy)

OP keretek tervezett megoszlása

Operatív Programok	Fő területek	%
GINOP Plusz	Vállalkozásfejlesztés, K+F+I, foglalkoztatás, felsőoktatás, szakképzés, NEET, turizmus	25,5
KEHOP Plusz	Energetika, vízgazdálkodás, természet és környezetvédelem, JTF, körforgásos gazdaság, vízi közmű	17,5
IKOP Plusz	Közlekedés (tisztá üzemű, TEN-T, közút)	18,7
TOP Plusz	Terület és településfejlesztés	18,3
DIMOP Plusz	Digitalizáció fejlesztése	9,9
EFOP Plusz	Humán fejlesztések	6,6
VOP Plusz	Végrehajtási OP, TA	3,4

A kohéziós források és közvetlen irányítású támogatások közötti kapcsolat

LIFE – EU környezetvédelmi és éghajlatvédelmi intézkedése

Projektek: EU környezeti-, klímaszabályozás céljainak elérése érdekében innovatív megközelítések fejlesztése, alkalmazása; kapacitásfejlesztés; jó gyakorlatok alkalmazása, meghonosítása, méretnövelés – 5,4 Mrd€

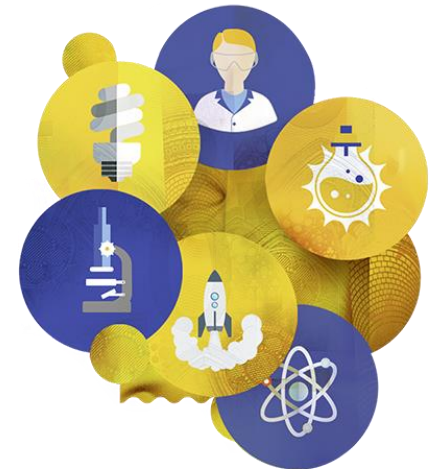
4 alprogram:

- Természet és biodiverzitás
- Körforgásos gazdálkodás és életminőség
- Éghajlatváltozás mérséklése és alkalmazkodás,
- Átállás a tiszta energiára

Horizont Európa– Kutatási és innovációs program

Politikai megegyezés már megtörtént – ~80-90 Mrd€

- Klímaváltozással kapcsolatos támogatásra a keret 35%-a, SDG célok
- 3 pillér: Tudományos kiválóság, Globális kihívások és az európai ipar versenyképessége, Innovatív Európa
- 5 misszió:
  - Klímaadaptáció beleértve a társadalmi átalakulást
  - Rákkutatás
  - Klímasemleges és okos városok
  - Egészséges óceánok, tengerek, partmenti és belterületi víztestek
  - Talajegészség és élelmiszertermelés

HORIZON EUROPE

MAGYARORSZÁG
KORMÁNYA

Európai Unió
Európai Strukturális
és Beruházási Alapok

BEFEKTETÉS A JÖVŐBE

KÖSZÖNÖM A FIGYELMET!

Bővebb információ, társadalmi egyeztetés:

https://www.palyazat.gov.hu/tarsadalmi_egyeztetes_2021_2027